

ÚRAD KOMISÁRA
PRE DETI
Aby deti ostali deťmi

Reedukačné centrum Zlaté Moravce

Správa z monitoringu národného preventívneho mechanizmu

Adresa zariadenia: Prílepská 6, Zlaté Moravce, Slovenská republika
Zriaďovateľ: Regionálny úrad školskej správy Nitra
Riaditeľ: Mgr. Dagmar Hejtmánková
Typ zariadenia: Reedukačné centrum
Kapacita: 58
Dátum návštevy: 23.5.2024
Dátum vydania správy: 30.9.2024
Číslo sp.: KPD-MPS 169/2024
Návštevu vykonali: Mgr. Adrián Klimo,
JUDr. Markéta Gašajová, PhD., Ivan Lakatoš,
Mgr. Lucia Potančoková

Obsah

Obsah	2
1. Úvodné informácie	3
1.1. Národný preventívny mechanizmus, ciele a postupy	3
1.2. Charakteristika monitorovaného zariadenia	5
1.3. Priebeh návštevy	6
1.4. Závery z návštevy	6
2. Monitorované oblasti	8
2.1. Vzťahy v zariadení a atmosféra v zariadení.....	8
2.2. Kontakt s okolitým svetom	9
2.3. Režimové a organizačné opatrenia	11
2.4. Prostredie a materiálne podmienky zariadenia	15
2.5. Personál zariadenia	18
3. Prehľad opatrení komisára pre deti.....	19
3.1. Prehľad opatrení.....	19
3.2. Prehľad príkladov dobrej praxe (tzv. good practices).....	20

1. Úvodné informácie

1.1. Národný preventívny mechanizmus, ciele a postupy

Komisár pre deti plní od roku 2023 **úlohy národného preventívneho mechanizmu** v Slovenskej republike (ďalej len „NPM“) podľa Opčného protokolu k Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (tu uvedený protokol a dohovor ďalej len „Opčný protokol“ a „Dohovor“)¹.

Účelom NPM je zavedenie **systemu pravidelných návštev** (monitoringov) vykonávaných nezávislými medzinárodnými a národnými orgánmi na miestach, kde sú osoby pozbavené ich slobody, v záujme predchádzania mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (ďalej len „zlé zaobchádzanie“).

Postavenie NPM sa v zmysle čl. 3 opčného protokolu v Slovenskej republike zverilo do pôsobnosti troch už existujúcich orgánov ochrany ľudských práv - verejného ochrancu práv, komisára pre deti a komisára pre osoby so zdravotným postihnutím.

Vo vzťahu ku pôsobnosti komisára pre deti **ide o výkon systematických návštev na miestach, kde sa nachádza alebo môže nachádzať osoba, ktorá je dieťaťom**. Ide nielen o miesta, kde takéto osoby sú alebo môžu byť obmedzené na slobode orgánmi verejnej moci, ale aj o miesta, kde takéto osoby sú alebo sa môžu nachádzať v dôsledku odkázanosti na poskytovanie starostlivosti, a to bez ohľadu na to, či ide o zariadenia štátne alebo súkromné.² Cieľom národného preventívneho mechanizmu je zabrániť mučeniu a inému zlému zaobchádzaniu **zo strany štátu**, teda len v miestach a na miestach, kde štát vystupuje prostredníctvom svojich zamestnancov alebo poverených osôb; Výkon NPM sa riadi internými predpismi Úradu komisára pre deti (ďalej len „ÚKPD“).

Slovenská republika má vytvorené represívne a kontrolné mechanizmy pre miesta, kde sú umiestnené maloleté deti bez možnosti opustiť tieto miesta. **Úlohou NPM je však vytvorenie preventívneho mechanizmu, s cieľom pôsobiť do budúca**. Hlavnou pracovnou metódou je rozširovanie tzv. „best practices“, ktoré sú systematicky zbierané, analyzované a následne implementované do praxe, a to aj zo zahraničia.

Podľa odporúčaní OSN pre NPM bol vypracovaný **harmonogram návštev**, ktorého kritériá zohľadňujú geografické a logistické princípy tak, aby bolo možné vykonať návštevy vo všetkých miestach bez výnimky, kde sa nachádzajú maloleté deti a aby vykonanie návštev bolo systematické, teda opakované v horizonte niekoľkých rokov tak, aby bolo efektívne.

¹ § 4 ods. 1 písm. b) bod 2. Zákona 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím“).

² § 4 ods. 2 písm. h) Zákona o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím.

Komisár pre deti sa **pri návštevách zariadení zameria na odhaľovanie systémových nedostatkov**, ktoré vedú alebo by mohli viesť k zlému zaobchádzaniu s osobami umiestnenými v zariadeniach. Komisár pre deti skúma tak hmotné podmienky pobytu v zariadeniach, ako aj jeho inštitucionálny rámec, a všíma si záruky proti zlému zaobchádzaniu, t. j. mieru zabezpečenia práv osôb obmedzených na slobode a mieru ich praktického uplatňovania.³ Monitoring vykonávajú zamestnanci ÚKPD najmä rozhovormi s vedením a zamestnancami zariadenia, rozhovormi s deťmi umiestnenými v zariadení, pozorovaním priestorov zariadenia, nahliadaním do spisov a iných úradných záznamov.

Po **každom monitoringu sa spracuje správa**⁴. Správa sa skladá z jednotlivých častí – monitorovaných oblastí, kde sa popisujú zistené skutočnosti. V prípade zistených nedostatkov obsahuje správa návrh prostriedkov nápravy⁵ alebo žiadosť o prijatie opatrení⁶ s určenou lehotou na vykonanie nápravy. V prípade, že zariadenie má v nejakej oblasti dobré výsledky, resp. vhodne nastavené postupy, správa môže konštatovať, že takýto postup možno považovať za dobrú prax (tzv. „best-practices“ ako sa uvádza v zahraničí).

Správa sa následne posieľa **na vyjadrenie monitorovanému zariadeniu**, s určenou lehotou na vyjadrenie. Zariadenie sa v určenej lehote má vyjadriť k navrhnutým prostriedkom nápravy/opatreniam a spôsobu ich realizácie. V prípade nedostatočnej odpovede zariadenia, zariadenie bude požiadané o doplnenie informácií, prípadne vzhľadom na charakter situácie bude informovaný nadriadený orgán. V zariadení je spravidla vykonaná komisárom pre deti opätovná návšteva, za účelom preverenia nápravy zistených nedostatkov.

Finálna verzia správy sa **zverejňuje v anonymizovanej podobe na webovom sídle ÚKPD** a posieľa sa koordinačnému orgánu NPM, ktorým je verejný ochranca práv.⁷ Sprístupnenie správy a oboznámenie verejnosti s nedostatkami a príkladmi dobrej praxe pomáha naplňať účel NPM, ktorým je prevencia zlého zaobchádzania.

³ Ako uvádza aj dôvodová správa k vládnemu návrhu zákona č. 1354/2023, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

⁴ § 5 ods. 3 Zákona o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím.

⁵ § 4 ods. 2 písm. f) Zákona o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím.

⁶ § 4 ods. 2 písm. a) bod 4 Zákona o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím.

⁷ § 5 ods. 3 Zákona o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím.

1.2 Charakteristika monitorovaného zariadenia

Reedukačné centrum Zlaté Moravce (ďalej aj ako „RC“ alebo „zariadenie“), je štátne zariadenie s nepretržitou prevádzkou a vyučovacím jazykom slovenským, pričom zriaďovateľom je Regionálny úrad školskej správy v Nitre.

RC sa nachádza v obci Zlaté Moravce. RC patrí medzi špeciálne výchovné zariadenia (*spolu s diagnostickým centrom a liečebno-výchovným sanatóriom*). Činnosť reedukačného centra upravuje školský zákon⁸ a vyhláška o špeciálnych výchovných zariadeniach.⁹

Reedukačné centrum sa zameriava na reedukáciu sociálne, mravne a emocionálne narušených detí, u ktorých boli zistené také nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine, že ich výchova a vzdelávanie v iných zariadeniach alebo v prirodzenom rodinnom prostredí by nevedli k náprave.¹⁰ Reedukačné centrum má poskytovať deťom výchovu a vzdelávanie zamerané na optimalizáciu ich psychosociálneho vývinu, odstraňovanie porúch správania a vytvorenie predpokladov na ich osobnostnú a sociálnu integráciu.¹¹

Do reedukačného centra sa prijímajú deti na základe¹²:

- žiadosti zákonného zástupcu,
- dohody so zariadením, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu,
- predbežného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu,
- rozhodnutia súdu o uložení ochranej výchovy,
- rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia,
- rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti.

RC sa zameriava na reedukáciu sociálne, mravne a emocionálne narušených dievčat u ktorých boli zistené také nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobných vlastnostiach a charakterovom vývine, že ich výchova a vzdelanie v iných zariadeniach alebo prirodzenom rodinnom prostredí by nevedli k náprave.

RC je zariadenie s nepretržitou prevádzkou, s výchovným a vyučovacím jazykom slovenským, s kapacitou poskytovania starostlivosti pre 58 dievčat. Dĺžka pobytu v RC sa pohybuje od 6 mesiacov do dosiahnutia plnoletosti, vek dievčat bol v rozpätí 14 – 18 rokov. Dievčatá umiestnené v RC pochádzajú takmer z celého Slovenska. V zariadení je kapacita v skupinách do 15 rokov (8. ročník, 9. ročník ZŠ) v počte 16 detí, stredná odborná škola v počte 32 detí (4 výchovné skupiny) a matky s deťmi v počte 10.

⁸ Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“).

⁹ Vyhláška č. 323/2008 Z. z. Ministerstva školstva Slovenskej republiky zo 6. augusta 2008 o špeciálnych výchovných zariadeniach (ďalej len „Vyhláška o špeciálnych výchovných zariadeniach“)

¹⁰ § 4 ods. 1 Vyhlášky o špeciálnych výchovných zariadeniach.

¹¹ § 4 ods. 2 Vyhlášky o špeciálnych výchovných zariadeniach.

¹² § 122 ods. 2 školského zákona.

V čase monitoringu boli v zariadení umiestnené deti na základe výchovného opatrenia v počte 7 detí, na základe neodkladného opatrenia v počte 14 detí, na základe nariadenej ústavnej starostlivosti v počte 11 detí, na základe rozhodnutí o ochrannej výchove v počte 1 dieťa, a na základe dobrovoľného pobytu v počte 2 detí.

V zariadení je aktuálne 7 maloletých matiek, spolu s ich deťmi.

Na úteku boli v čase monitoringu tri deti.

1.3 Priebeh návštevy

Návšteva sa uskutočnila dňa 23.5.2024. Na mieste bola prítomná riaditeľka zariadenia a zamestnanci zariadenia. Vedeniu RC ako aj jednotlivým zamestnancom poverení zamestnanci ÚKPD vysvetlili účel návštevy vykonávanej z titulu NPM a proces monitoringu.

Návštevu zariadenia vykonali zamestnanci ÚKPD: Mgr. Adrián Klimo, JUDr. Markéta Gašajová, PhD., Mgr. Lucia Potančoková a Ivan Lakatoš (v pozícií peer pracovníka).

Zamestnanci ÚKPD počas návštevy realizovali prehliadku celého zariadenia, vrátane vonkajších priestorov, viedli rozhovory s riaditeľom zariadenia, sociálnym pracovníkom, sociálnym pedagógom a ostatnými pedagogickými zamestnancami, vychovávateľmi a maloletými umiestnenými v zariadení. Súčasťou monitoringu bolo aj nahliadnutie do spisovej dokumentácie náhodne vybranej vzorky detí, a ostatnej dokumentácie vedenej RC. Zamestnanci RC poskytli pri monitoringu plnú súčinnosť.

1.4. Závery z návštevy

Na základe vykonaného monitoringu komisár pre deti konštatuje, že v zariadení **nedochádza k zlému zaobchádzaniu v zmysle Dohovoru**. Atmosféra v zariadení je optimálna, vedenie zariadenia vykonalo viaceré nápravy po nedostatkoch zistených v roku 2023 Generálnou prokuratúrou SR.

Komisár pre deti na základe monitoringu konštatuje **niekoľko nedostatkov**, resp. priestor na zlepšenie, týkajúce sa najmä:

- chýbajúce zjednocujúce pokyny a metodiky od príslušných nadriadených úradov / ministerstiev (k spôsobu vypracovávania a vyhodnocovania IRP);
- formálnosť spisovej dokumentácie, najmä pri individuálnych reedukačných programoch detí;
- nedostatok súkromia detí pri telefonických rozhovoroch s blízkymi.

Komisár záverom uvádza, že zariadenie napriek uvedeným nedostatkom **prešlo v poslednom období viacerými pozitívnymi zmenami**, najmä pri práci s umiestnenými deťmi a pravidelnými terapeutickými individuálnymi sedeniami zameranými na správanie detí, čo v prípade zariadení tohto typu je nevyhnutné a je príkladom dobrej praxe.

Opatrenia prijaté komisárom pre deti sú uvádzané v texte v kapitole 2 pri jednotlivých oblastiach, ktoré boli monitorované, a komplexne zosumarizované v kapitole 3 tejto správy.

2. Monitorované oblasti

2.1. Vzťahy v zariadení a atmosféra v zariadení

2.1.1. Vzťahy medzi deťmi a zamestnancami zariadenia

Z vykonaného monitoringu bolo zjavné, že atmosféra je t.č. v zariadení celkovo optimálna, stabilizovaná.

Umiestnené deti zamestnancom vykazujú a personál oslovuje deti menom. Deti majú v zariadení vybudované aj bližšie vzťahové väzby, z rozhovorov vyplynulo, že pre niektoré sú to vychovávatelia, pre iné psychológovia, učitelia alebo majstri odbornej výchovy.

Viacere deti počas rozhovorov uvádzali, že majú psychologičky radi, rovnako aj k vychovávateľom sa vyjadrovali pozitívne.

Prístup personálu zariadenia k deťom vnímali zamestnanci ÚKPD ako dobrý. Z monitoringu neevidujú zamestnanci ÚKPD žiadne závažné nedostatky vo vzťahoch medzi deťmi a personálom.

Monitoringom preverovali zamestnanci aj situáciu, ktorá nastala po fyzickom útoku skupiny dievčat na nočnú vychovávateľku v máji 2024. Z rozhovorov s dievčatami vyplývalo, že niektoré si uvedomujú vážnosť situácie, niektoré nie. Ako výchovné opatrenie mali dievčatá zapojené do incidentu obmedzené vychádzky na dva týždne v primeranom rozsahu, skrátenú večierku.

2.1.2. Vzťahy medzi deťmi

Čo sa týka vzťahov medzi deťmi, pri monitoringu nebolo zaznamenané, že by dochádzalo k šikane v zariadení. Dievčatá spolu vychádzajú, pričom vznikajú medzi nimi len bežné hádky. Dievčatá sa nestážovali, že by sa cítili ohrozené v rámci kolektívu. V zariadení dochádza k bežným pubertálnym prejavom medzi deťmi, kde sa deti medzi sebou ohovárajú a majú slovné konflikty. Niekedy to medzi deťmi prerastie aj do fyzickej konfrontácie. V uvedenom prípade okamžite zasahujú vychovávatelia. Ak by sa situáciu nepodarilo vyriešiť, riešia daný konflikt psychológovia, prostredníctvom individuálnej terapie. Následne v prípade potreby sa uskutočnia skupinové terapie.

Podľa vyjadrenia psychologičiek, atmosféra v zariadení je aktuálne dobrá, pokojná, v zariadení sa nenachádzajú výrazné problémy so správaním detí.

V oblasti šikany má zariadenie taktiež vypracované smernice, ako majú zamestnanci reagovať a postupovať v prípade vzniku šikany a podobných javov.

2.2. Kontakt s okolitým svetom

2.2.1. Vychádzky a návštevy

Deťom sú v zariadení umožňované pravidelné kontakty s rodinou. Návštevy sú stanovené každú druhú nedeľu v mesiaci. Ak by sa stalo, že rodičia prídu aj v inom čase, je im podľa možnosti umožnená návšteva, ale tak, aby nenarúšala výchovný režim.

Internet v zariadení je zablokovaný a využívaný len na edukačné účely. Ak si dieťa potrebuje robiť úlohy, vie sa dostať na všetky výukové webové stránky. Internet je zablokovaný najmä pre bezpečnosť umiestnených detí, aby ich nekontaktovali žiadne podozrivé osoby.

Dievčatá nedisponujú mobilnými telefónmi, ale v zariadení je pevná linka a môžu volať vo vopred určenom čase. Telefonovať a písať môžu písať každý týždeň 3 x do týždňa s rodinou, rodinnými príslušníkmi, alebo stredoškolačky s priateľom. V zariadení sa nezakazuje telefonovať blízkym za zlé správanie, takúto formu výchovného opatrenia v zariadení nemajú.¹³

Dlhšie pobyty dieťaťa mimo zariadenia (prázdniny, návšteva rodičov) podliehajú vyjadreniu príslušného ÚPSVaR^{14,15}. Následne zhodnotí situáciu aj vedenie a rozhodne o pobyte mimo zariadenia. Z rozhovorov s deťmi, aj so zariadením vyplýva, že zariadenie pobyty mimo centra aktívne podporuje, najmä s ohľadom na snahu udržiavať rodinné väzby, čím je naplnená aj zákonná povinnosť zariadenia. Pobyty sú uvádzané v spisovej dokumentácii.

Dievčatá nad 15 rokov majú povolené aj krátke vychádzky mimo zariadenia.

Vychovávateľa uviedli, že s deťmi chodia von každý deň, ale nie vždy mimo areálu, mimo areálu chodia približne 2-3x do týždňa na 1 – 1,45 hod. Pravidelné vychádzky realizované v areály aj mimo areálu deklarovali aj deti počas rozhovorov.

2.2.2. Súkromie korešpondencie

Na základe informácií od detí a zamestnancov sa nekontroluje listová korešpondencia. Listy píše deti samé, nikto pri tom nie je prítomný. Vychovávateľa však uviedli, že tak čelia nebezpečenstvu, že dievčatá môžu kontaktovať osoby, ktorým nie je vhodné písať. Balíky sa otvárajú za prítomnosti vychovávateľa, nakoľko sa môže posielat' nevhodný tovar (alkohol, cigarety, lieky alebo peniaze), v súlade so zákonom.¹⁶

¹³ Článok 9 ods. 3 a článkom 37 písm. c) Dohovoru o právach dieťaťa garantuje právo dieťaťa na zachovanie osobných vzťahov a pravidelného priameho kontaktu so svojimi rodičmi.

¹⁴ Podľa § 125 ods. 4 školského zákona, zariadenie môže povoliť dieťaťu a) tráviť voľný čas mimo zariadenia bez prítomnosti pedagogického zamestnanca, zákonného zástupcu alebo inej poverenej osoby, b) pobyt mimo zariadenia v mieste bydliska zákonného zástupcu na určitý čas, a to najmä v čase školských prázdnin, a po vyjadrení príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; toto ustanovenie sa nevzťahuje na dieťa umiestnené na základe žiadosti zákonného zástupcu.

¹⁵ Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky o špeciálnych výchovných zariadeniach, dieťaťu, ktoré bolo do zariadenia umiestnené na základe rozhodnutia súdu, sa môže po vyjadrení orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa miesta trvalého bydliska 13 dieťaťu povoliť pobyt mimo špeciálneho výchovného zariadenia z dôvodu návštevy zákonného zástupcu a je predpoklad, že tento pobyt bude pre dieťaťu prospešný.

¹⁶ V zmysle § 125 ods. 5 písm. a) školského zákona, ak dieťa svojím správaním ohrozuje zdravie a život seba alebo iných osôb alebo môže svojím správaním spôsobiť psychickú alebo fyzickú ujmu sebe alebo iným osobám, zariadenie môže použiť

Osobné prehliadky sa vykonávajú len vtedy, keď deti prichádzajú po prázdninách a z vychádzok do zariadenia. Prehliadku vykonáva osoba rovnakého pohlavia.

Z monitoringu vyplýva, že deti nemajú dostatok súkromia na telefonické rozhovory.¹⁷ Bolo zistené, že počas telefonických rozhovor je pri deťoch prítomný zamestnanec zariadenia. Vychovávatelia k uvedenému uviedli, že sú v miestnosti, kde telefonujú deti, nakoľko už niekoľkokrát sa im stalo, že dievčatá si naplánovali útek a čakalo ich mimo areálu auto, a keď išli na vychádzku, utiekli. Taktiež sa snažia dievčatá usmerniť, keď sa začnú hádať s rodičmi počas telefonátu a nevedia sa uklidniť a následne uvedené zhoršuje ich psychickú pohodu a správanie.

Ako konštatovala aj Generálna prokuratúra SR v správe o zhodnotení stavu zákonnosti v reedukačných centrách v roku 2023, uvádzaný dôvod nemožno akceptovať ako dôvod ospravedlňujúci zásah do ústavou garantovaného práva na tajomstvo správ podávaných telefónom, keďže súčasná zákonná úprava nekonštatuje výnimku oprávňujúcu reedukačné centrum na monitorovanie obsahu telefonátov detí.¹⁸

Na základe uvedeného, komisár odporúča zaviesť iné kontrolné mechanizmy k telefonátom, napr. nemožnosť zavolať z telefónu na iné číslo, len prijať hovor od rodičov/iných blízkych osôb za prítomnosti vychovávateľa a nechať dieťa osamote viesť rozhovor s danými osobami, bez možnosti, že by zavolalo kamarátom, prípadne iným osobám, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť dieťaťa v zariadení a pod.

1. **RC:** Zabezpečiť možnosť telefonického kontaktu blízkych osôb umiestnenými deťmi v súkromí, bez prítomnosti iných osôb.

Termín plnenia: do 3 mesiacov

2.2.3. Ochranná miestnosť

Ochranná miestnosť, má v zmysle zákona slúžiť na ochranu a upokojenie dieťaťa, pričom pobyt v nej nie je možné využiť ako trest.¹⁹

Generálnou prokuratúrou SR bolo v zariadení v roku 2023 zistené porušenie § 125 ods. 6 školského zákona, kedy dievčatá (ktoré boli umiestnené v ochrannej miestnosti) prítomným prokurátorom zhodne uviedli, že počas ich umiestnenia v ochrannej miestnosti im nielenže nebol umožnený pobyt vonku ani na pár minút, ale nikto sa ich ani len nespýtal, či chcú ísť na čerstvý vzduch. Dievčatá zároveň zhodne uvádzali, že počas umiestnenia v ochrannej miestnosti nikto nereagoval ani na ich „zvonenie“, ktorým sa snažili privolať zamestnanca.

ochranné opatrenia, ktorým je aj vykonanie kontroly obsahu doručeného balíka za prítomnosti dieťaťa; opakované kontroly balíka musia byť odôvodnené v osobnom spise dieťaťa.

¹⁷ Čl. 16 Dohovoru o právach dieťaťa: „Žiadne dieťa nesmie byť vystavené svojvoľnému zasahovaniu do svojho súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie ani nezákonným útokom na svoju česť a povesť.“

¹⁸ Podľa článku 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú. Podľa článku 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí, alebo zasielaných poštou, alebo iným spôsobom; výnimkou sú prípady, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

¹⁹ § 125 ods. 7 školského zákona.

Poukazovali pritom na prípad dieťaťa, ktoré dostalo počas pobytu v ochrannej miestnosti astmatický záchvat, ale na zvonenie, ktorým sa snažilo si privolať pomoc, nikto zo zamestnancov nereagoval.

Taktiež bol Generálnou prokuratúrou SR zistený poznatok o jednom maloletom dievčati, ktorá bola do zariadenia prijatá deň pred previerkou generálnej prokuratúry. V čase previerky generálnej prokuratúry bola maloletá Timea zamknutá v absolútne neprijateľných podmienkach. Podľa vyjadrenia prítomnej zástupkyne riaditeľky Timea mala byť z izolácie „prepustená“ po 5 dňoch. Vzhľadom na to, že maloletá bola zdravá, bez príznakov akéhokoľvek ochorenia, zástupkyňa riaditeľky bola požiadaná, aby uviedla dôvod oprávňujúci zariadenie na umiestnenie maloletej do izolácie. Prítomným prokurátorom bolo oznámené, že o umiestnení maloletej do „izolačky“ rozhodla riaditeľka zariadenia (v čase previerky neprítomná v zariadení). Konkrétny zákonný dôvod, ktorý by riaditeľku zariadenia oprávňoval rozhodnúť o umiestnení dieťaťa do absolútnej izolácie na viac ako 24 hodín, uvedený nebol a tento zástupkyňa riaditeľky nedokázala uviesť ani po telefonickom rozhovore s riaditeľkou.

Počas monitoringu bolo zistené, že ochranná miestnosť sa aktuálne využíva len v minimálnom rozsahu, na približne 2-3 hodiny na emočnú stabilizáciu a ukludnenie, a pri zdravotnej izolácii, ktorá je upravená zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 585/2008 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení v znení neskorších predpisov a dieťa nie je možné umiestniť do izolácie len „preventívne“ .

2.3. Režimové a organizačné opatrenia

2.3.1. Adaptácia

V adaptačnej fáze sa v zariadení pristupuje k deťom individuálne, podľa ich potrieb, veku, primerane podľa toho, z akého prostredia prídu.

Pri úvodnom prijatí dieťaťa a prebratí agendy sú prítomné riaditeľka zariadenia, sociálna pracovníčka, vedúca výchovy, psychologička a zdravotná setra. Na začiatku sa hneď informujú, či dieťa vie, prečo tam prišlo. Vo väčšine prípadov je už dieťa informované zamestnancami sociálnoprávnej ochrany, ktoré dieťa do zariadenia umiestňujú. Následne mu vysvetlia primerane veku okolností a dôvody, prečo je dieťa umiestené v zariadení a aký bude ďalší postup.

Vedúca zariadenia a službukonajúca vychovávateľka uskutočňujú vstupný individuálny pohovor s dieťaťom, oboznámia so zaradením do príslušnej skupiny, zdôraznia práva a povinnosti, dodržiavanie školského poriadku, program dňa a týždňa. Pri úvodnom sedení je prítomná aj zdravotná pracovníčka, ktorá zisťuje zdravotný stav dieťaťa a jeho diagnózy.

V prvý deň umiestnenia dieťaťa do zariadenia je vykonaná dieťaťu kompletná psychologická diagnostika. Dieťaťu sa aj na začiatku viac venujú. Ďalej sa robí u dieťaťa aj kompletná hygienická očista (sprcha, pridelenie čistých vecí).

V adaptačnej fáze po umiestnení do zariadenia sa po mesiaci vypracuje individuálny reedukačný plán (IRP). Následne sa aktualizuje 4 krát do roka.

2.3.2. Režim dňa

Usporiadanie denného režimu v zariadení je plošné a striktné stanovené, v harmonograme dňa školského poriadku.

V týždni je budíček o 6:40, vyučovanie od 8:15, koniec vyučovania o 15:15 a nasleduje 15,15-17,00 popoludňajšia prevýchovná činnosť v skupinách, 17,00 - 17,20 večerná komunita, 17,20 - 18,15 večera, písanie denníkov, príprava na štúdium, 18,15 - 19,15 príprava na vyučovanie, 19,15 - 20,30 hodnotenie dňa, osobná hygiena, 20,30 - TV / film, večierka.

Počas dňa sa podľa rozpisu realizuje terapeutická činnosť odborným zamestnancom. Súčasťou programu dňa je aj pobyt na čerstvom vzduchu. Program dňa na sobotu a nedeľu, ale aj zmeny v programe týždňa, sa určujú na večerných komunitách. Súčasťou programu je skupinová a individuálna terapia a relaxačné cvičenia zabezpečené psychológmi RC.

Počas školského roka a vyučovania prebiehajú rôzne krúžky. Cez víkend deti vstávajú neskôr, neskôr majú aj raňajky, majú nastavený víkendový režim. Program cez víkend majú nastavený rôzne a je pestrý, od sledovania TV, písania listov, čítania kníh až po účasť na turistike. Deti sledujú prírodopisné aj dokumentárne filmy a takto sa tiež vzdelávajú, prípadne môžu vykonávať športové aktivity.

V zariadení mávajú rôzne kultúrne podujatia, navštevujú divadlá a pod. Deti môžu ísť zrelaxovať do záhrady.

2.3.3. Voľnočasové a terapeutické aktivity

V oficiálnom harmonograme zariadenia je uvedený čas na voľnočasové aktivity (od 15,15 hod. - 17,00 hod. - popoludňajšia prevýchovná činnosť v skupinách).

Monitoring bol zameraný aj na to, ako deti využívajú tento voľný čas v zariadení. Deti uvádzali viackrát ako voľnočasový program skupinovú hru s kartami, vychádzky v areály alebo mimo neho, aktívne komunity s vychovávateľmi, športové aktivity, rôzne krúžky, ktoré navštevujú, trénujú komunikačné zručnosti, majú terapie a pod.

Vychovávatelia uviedli, že dievčatá môžu zasahovať do programu, nakoľko program prispôbujú automaticky ich naladeniu.

Vychovávatelia popísali aj proces komunit, skupinových ako aj individuálnych sedení. Počas uvedených aktivít najčastejšie riešia problémy na skupine a program na ďalšie dni.

Individuálne sedenia vyzerajú nasledovne: Prvé sedenie je anamnestické – pracovník sa informuje ohľadom rodiny, vzťahov, školy. Na druhom a treťom sedení sa stanovujú ciele, na čom by bolo potrebné pracovať vo svojom správaní a realizuje sa psychodiagnostika, ktorú spolu s dieťaťom vyhodnocujú. Na každom stretnutí sa rieši, či deti niečo aktuálne trápi, alebo čo by chceli v živote zmeniť. Dievčatá chodia na stretnutia pravidelne, každý týždeň, málokedy sa stane, že by vynechali sedenie, a vyjadrovali sa o uvedených sedeniach pozitívne. Stretnutie trvá 45 min, ak si situácia vyžaduje, aj dlhšie.

Uvedený postup pravidelných individuálnych sedení hodnotí komisár ako príklad dobrej praxe v reedukačných zariadeniach.

2.3.4. Mechanizmus sťažností

V zariadení majú schránku dôvery, ktorá je umiestnená vedľa sekcie psychologov. Schránku kontrolujú psychologičky zariadenia priebežne, aj viac krát v týždni. V poslednom období, nakoľko situácia v zariadení je pokojná, nemuseli riešiť žiadnu sťažnosť.

Zariadenie deti poučilo, že v prípade nejakého problému sa môžu obrátiť aj na iné organizácie, ktoré by im mohli pomôcť. Môžu posilať kedykoľvek poštou svoje pripomienky a sťažnosti svojim kurátorom na odd. SPODaSK, môžu sa s nimi aj porozprávať osamote, keď ich prídu navštíviť do zariadenia.

V zariadení absentuje zverejnenie kontaktných informácií na dozorujúce orgány a kontrolujúce subjekty, (ako napr. komisár pre deti, verejný ochranca práv, ÚPSVaR, Generálna prokuratúra SR, polícia). Je vhodné deti účelovo a špecificky informovať o mechanizmoch sťažností a kontaktoch na externé nezávislé orgány, ideálne tieto zverejniť na tabuli v spoločných priestoroch a súčasne umožniť deťom viesť telefonické rozhovory s kýmkoľvek z uvedených subjektov v súkromí, resp. písanie listov za súčasného zachovania listového tajomstva.²⁰

Opatrenia komisára pre deti

2. **RC:** Zabezpečiť zverejnenie kontaktov na nezávislé dozorujúce a kontrolné orgány a inštitúcie, a súčasne poučiť a informovať deti o možnostiach podávať sťažnosti a podnety týmto externým subjektom.

Termín plnenia: bezodkladne

2.3.5. Individualizácia jednotlivcov

Zariadenie ponecháva možnosť deťom rozhodovať o niektorých záležitostiach primerane svojmu veku, rozumovej a vôľovej vyspelosti, napriek striktnému režimu v zariadení.

Napr. deti v zariadení sa podieľajú na zostavovaní jedálnečky. V zariadení je stravovacia komisia, v ktorej môžu dievčatá udávať svoje pripomienky k strave, ktoré sú následne zohľadňované pri príprave stravy.

Čo sa týka úpravy zovňajška, takisto je ponechaná voľnosť v rozhodovaní o úprave vzhľadu a oblečení, pričom je obmedzené maľovanie tváre a nechťov, deti taktiež nemôžu nosiť piercing zo zdravotných a hygienických dôvodov. Dievčatá si môžu farbiť vlasy, tetovanie sa taktiež rešpektuje. Bežné dni môžu deti nosiť svoje oblečenie. Zariadenie udáva pravidlá len v niektorých prípadoch, napr. keď sa ide športovať, majú dievčatá športové oblečenie, keď

²⁰ „Ve všech zařízeních sociální péče by měl existovat účinný interní mechanismus pro podávání stížností a rezidenti by měli mít také možnost podávat stížnosti nezávislému externímu orgánu, který je oprávněn přímo přijímat důvěrné stížnosti a vydávat potřebná doporučení. Stížnosti adresované správě zařízení by měly být zaznamenány v určeném registru.“ Rada Európy / Európsky výbor na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (CPT), Informačný prehľad: Osoby zbavené slobody v zariadeniach sociálnej starostlivosti. Bod 34. Dostupné na: <https://rm.coe.int/1680a8ae64>.

pracujú v záhrade, tak nosia pracovné oblečenie. Do školy musia mať slušné oblečenie, zahalené ramená a primerané výstrihy. Zakázané je nosenie roztrhaných nohavíc.

Komisár pre deti hodnotí pozitívne, že napriek prísnemu režimu v zariadení je **daný priestor k seberealizácii** formou úpravy zovňajška, určenia výberu stravy, ako aj trávením voľného času.

2.3.6. Vedenie spisovej dokumentácie

Zariadenie je povinné viesť spisovú dokumentáciu o dieťati. Dôležitou súčasťou spisovej dokumentácie je najmä individuálny reedukačný program.²¹

Z monitoringu UKPD vyplynulo, že sociálne spisy obsahovali všetky dokumenty potrebné k umiestneniu dieťaťa do reedukačného centra a jeho zaradenia do školského prostredia. Dokumenty neboli v sociálnom spise uložené chronologicky. Boli roztriedené v zložkách (rozsudky, lekárske vyšetrenia, vysvedčenia, sociálna správa). Sociálny spis neobsahoval informácie o aktuálnej práci s dieťaťom, ktoré sú zaznamenávané hlavne v IRP. V spisoch absentovala komunikácia medzi kurátormi ÚPSVaR a RC týkajúca sa odsúhlasenia krátkych návštev a dovolení v domácom prostredí.

IRP, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou reedukácie dieťaťa sa v monitorovanom zariadení, počas pobytu dieťaťa vedie samostatne. Tento plán je uložený u vychovávateľov, kde majú k nemu prístup psychológovia a učiteľia. Po ukončení pobytu dieťaťa v zariadení sa IRP pripojí k sociálnemu spisu. Spôsob participácie UPSVR s RC na IRP spočíva v jeho preposlaní UPSVR, ktoré UPSVR odsúhlasí svojím podpisom.

V spisoch absentovala komunikácia medzi kurátormi ÚPSVaR a RC týkajúca sa odsúhlasenia krátkych návštev a dovolení v domácom prostredí.

Táto forma vedenia spisovej dokumentácie jej dávala len formálno-administratívny charakter.

Opatrenia komisára pre deti

3. **Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR**: Odporúčame vypracovať internú metodiku pre reedukačné centrá /novelu právnej úpravy k spôsobu vypracovávaníu IRP, jeho obsahovaným náležitostiam, postupoch vo vyhodnocovaní IRP, tak, aby IRP neboli formálne, individualizovali jednotlivcov, preukazovali konkrétne vykonané kroky (psychologické sedenia, terapeutické postupy s dieťaťom a pod.).

²¹ Podľa § 122 ods. 11 školského zákona, reedukačné centrum vytvára individuálny reedukačný program pre každé dieťa, ktorý vychádza zo psychologickkej, sociálnej a špeciálnopedagogickkej diagnózy vykonanej na tento účel spravidla diagnostickým centrom. Vyhodnotenie a úprava individuálneho reedukačného programu sa vykonáva minimálne raz za štvrt'rok. Individuálny reedukačný program pre dieťa, ktoré je v reedukačnom centre umiestnené na základe rozhodnutia súdu, reedukačné centrum vyhodnocuje a upravuje v spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Podľa § 14 ods. 1 vyhlášky MŠ SR č. 323/2008 Z. z., individuálny reedukačný program sa vypracúva pre každé dieťa umiestnené v diagnostickom centre alebo v reedukačnom centre.

Podľa § 14 ods. 2 vyhlášky MŠ SR č. 323/2008 Z. z., individuálny reedukačný program sa vypracúva po uplynutí prvého mesiaca pobytu dieťaťa v diagnostickom centre alebo v reedukačnom centre a jeho súčasťou je hodnotenie procesu adaptácie dieťaťa na pobyt v ňom.

Termín plnenia: Rovnaké opatrenie bolo už komisárom Ministerstvu uložené dňa 20.08.2024, vo vydanej správe z monitoringu RC Sološnica zo dňa 16.8.2024

4. **RC:** Zabezpečiť prehľadné vedenie spisovej dokumentácie v časovom slede; zabezpečiť aby sa v spise nachádzala kompletná dokumentácia týkajúca sa maloletého dieťaťa; Dbáť na individualizáciu a účelnosť pri vypracovaní individuálneho reedukačného programu – aby individualizovali jednotlivcov, preukazovali konkrétne vykonané kroky (psychologické sedenia, terapeutické postupy s dieťaťom a pod.).
Termín plnenia: bezodkladne

2.4. Prostredie a materiálne podmienky zariadenia

2.4.1. Internátne priestory

Pri poslednej kontrole generálnej prokuratúry, ktorá sa vykonávala v období od 26.9.2023, 6.10. a 23.10.2023 v budove určenej výlučne na ubytovanie maloletých matiek s deťmi, bol zistený problém so zamorením priestorov hmyzom a zároveň pretrvávajúci problém s nezabezpečením trvalého zásobovania tohto oddelenia tečúcou teplou a pitnou vodou.

Podľa vyjadrenia pani riaditeľky, je už tento problém vyriešený, nakoľko v danej budove (Obchodná akadémia, Štúrova ulica), kde boli tieto nedostatky zistené, sa už maloleté matky nezdržiavajú a už nie je ani súčasťou zariadenia. Zmena bola odsúhlasená Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre rozhodnutím č. RÚVZNR/OHDM/3099/2023 z 02.11.2023. Zároveň boli odstránené aj všetky ďalšie nedostatky v hygienických podmienkach, ktoré boli zistené pri predošlých návštevách RC Zlaté Moravce.

Súčasne pri výkone štátneho zdravotného dozoru dňa 20.04.2023, regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre konštatoval dôvodnosť podnetu generálnej prokuratúry, ktorým generálna prokuratúra poukázala na nedostatky vo vybavení izieb detí a viditeľné plesne na viacerých miestach stien a stropov zariadení na osobnú hygienu, t. j. v záchodoch, umyvárňach, ale aj v miestnosti na dočasnú izoláciu dievčat a v ďalších vnútorných priestoroch zariadenia. Súčasťou výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo odobratie vzoriek z vnútorného prostredia reedukačného centra so zameraním na zistenie prítomnosti plesní a iných patogénnych zárodkov. Všetky odobraté vzorky boli Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre vyhodnotené ako pozitívne na prítomnosť plesní, a to s ich masívnym výskytom v priestoroch určených pre umiestnené deti. **Tieto nedostatky boli zariadením odstránené.**

Zariadenie pôsobí celkovo inštitucionálne. Detské izby pôsobili príjemným dojmom a obsahovali množstvo osobných vecí detí, deti si ich mohli čiastočne upraviť podľa svojich predstáv. Dvere na detských izbách sa z bezpečnostných dôvodov nezamykajú – ani nie je umožnené ich deťmi zamknúť.

Priestory boli čisté, udržiavané, mierne zanedbané v dôsledku opotrebovania a nedostatku financií na rekonštrukcie. Celkové vybavenie spĺňalo požiadavky dané zákonom²², ale dá sa považovať za minimálne.

²² Podľa vyhlášky o špeciálnych výchovných zariadeniach, je základným vybavením izby špeciálneho výchovného zariadenia, t. j. aj reedukačného centra, lôžko s úložným priestorom pre každého ubytovaného, spoločný stôl v každej izbe, stolička pre

Stravovanie detí je zabezpečené v jedálni.

V zariadení sa nenachádzajú kamerové zariadenia, prípadne iné snímače.

Obrázok č. 1: Zariadenie izieb

Obrázok č. 2: Spoločenské priestory - jedáleň

Obrázok č. 3: Vonkajšie priestory

každého ubytovaného, jednodielna skriňa pre každého ubytovaného, vešiak a zrkadlo. Na každé lôžko musí následne pripadať polička, matrac, poduška a obliečka, prikrývka a obliečka, plachta.

2.4.2. Priestory určené na osobnú hygienu

Sociálne zariadenia boli čisté a zachovalé, bez plesní, poskytujúce dostatok priestoru a súkromia, spĺňali zákonné požiadavky.²³ V kúpeľni sa nachádzali aj zrkadlá.

Dvere na sociálnych zariadeniach nie je možné z bezpečnostných dôvodov zamknúť. Sprchy sú opatrené závesom pre poskytnutie súkromia. Na toaletách sú dvere.

Obrázok č. 4-5: Kúpeľňa a toalety

²³ Podľa § 11 ods. 1 vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z. z., v ubytovacích zariadeniach musia byť zriadené zariadenia na osobnú hygienu, ktorými sú umývárne a záchody so samostatným vchodom z predsiene ubytovacej bunky alebo spoločné umývárne a spoločné záchody pre viac ubytovacích miestností oddelené pre mužov a ženy, so samostatným vchodom z chodby ubytovacieho zariadenia. Spoločné umývárne musia byť riešené tak, aby neboli spojené priechodom so spoločnými záchodmi. Vchod do spoločných záchodov a spoločných umývárni musí byť riešený tak, aby zabráňoval priamemu pohľadu do týchto priestorov.

Podľa § 11 ods. 2 vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z. z., umývadlá musia byť vybavené miešacou batériou s prívodom teplej vody a studenej vody, poličkou na odkladanie toaletných potrieb a zrkadlom.

Podľa § 11 ods. 3 vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z. z., ručné sprchy musia byť umiestnené v uzavretých kabínach a polouzavretých kabínach. Sprchovacie kabíny musia byť vybavené poličkami na odkladanie mydla a na vhodnom mieste aj vešiakmi na zavesenie odevu a uteráka.

2.5. Personál zariadenia

V minulosti podľa zistenia generálnej prokuratúry pri rozhovore s dievčatami bolo zistené, že výučba matematiky v ich triede prakticky nie je realizovaná (napriek tomu, že matematiku majú). Zároveň uviedli, že pred polročným uzatvorením známok si samé mohli dopísať známky, z ktorých im následne bola vyrátaná výsledná známka. Vzhľadom na to, že výučba matematiky v danej triede bola realizovaná vtedajšou riaditeľkou zariadenia, z dôvodu citlivosti situácie a ochrany dievčat, spôsob výučby bol riešený priamo so zriaďovateľom RC Zlaté Moravce – Regionálnym úradom školskej správy v Nitre. Daná osoba už v tomto zariadení nepracuje, a zariadenie aktuálne vykonáva výučbu riadne.

Zariadenie má t.č. tri psychologičky, čo hodnotí úrad komisára pozitívne, a je to aj viditeľné na programe zariadenia (v ktorom sú zahrnuté rôzne terapeutické činnosti a individuálne sedenia).

Z rozhovorov s personálom zariadenia vyplýva, že by ocenili pravidelné školenia a vzdelávania za účelom nadobudnutia nových skúseností, ako vhodne pracovať s deťmi v rôznych kritických situáciách, častejšie supervízie a pod.

Z rozhovorov bolo ďalej zrejmé, že zamestnancom zariadenia nie je poskytovaná dostatočná podpora a supervízie zo strany zriaďovateľa, ako aj Ministerstva školstva výskumu, vývoja a mládeže SR. Pre zlepšenie situácie v zariadeniach komisár pre deti **odporúča vypracovať projekt podpory a supervízie zamestnancov reedukačných centier**, ktorý zabezpečí zamestnancom pravidelné školenia, supervízie, workshopy, semináre za účelom zlepšenia a skvalitnenia služieb poskytovaných v týchto zariadeniach.

Opatrenie komisára pre deti

5. **Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR: vypracovať projekt podpory a supervízie zamestnancov reedukačných centier**, ktorý zabezpečí zamestnancom pravidelné školenia, supervízie, workshopy, semináre za účelom zlepšenia a skvalitnenia služieb poskytovaných v týchto zariadeniach.

Termín plnenia: Rovnaké opatrenie bolo už komisárom pre deti uložené dňa 20.08.2024, vo vydannej správe z monitoringu RC Sološnica zo dňa 16.8.2024

3. Prehľad opatrení komisára pre deti

3.1. Prehľad opatrení

Termín plnenia	Prijaté opatrenie
Bezodkladne	<ul style="list-style-type: none"> • RC: Zabezpečiť zverejnenie kontaktov na nezávislé dozorujúce a kontrolné orgány a inštitúcie, a súčasne poučiť a informovať deti o možnostiach podávať sťažnosti a podnety týmto externým subjektom (Opatrenie č. 2, bod 2.3.4.)
	<ul style="list-style-type: none"> • RC: Zabezpečiť prehľadné vedenie spisovej dokumentácie v časovom slede; zabezpečiť aby sa v spise nachádzala kompletná dokumentácia týkajúca sa maloletého dieťaťa; Dbat' na individualizáciu a účelnosť pri vypracovaní individuálneho reedukačného programu – aby individualizovali jednotlivcov, preukazovali konkrétne vykonané kroky (psychologické sedenia, terapeutické postupy s dieťaťom a pod.) (Opatrenie č. 4, bod 2.3.6.)
Do 1 mesiaca	<ul style="list-style-type: none"> • RC: Zabezpečiť možnosť telefonického kontaktu blízkych osôb umiestnenými deťmi v súkromí, bez prítomnosti iných osôb (Opatrenie č. 1, bod 2.2.2.).
Iné	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR: Odporúčame vypracovať internú metodiku pre reedukačné centrá /novelu právnej úpravy k spôsobu vypracovávaniu IRP, jeho obsahovaným náležitostiam, postupoch vo vyhodnocovaní IRP, tak, aby IRP neboli formálne, individualizovali jednotlivcov, preukazovali konkrétne vykonané kroky (psychologické sedenia, terapeutické postupy s dieťaťom a pod.). <u>Termín plnenia: Rovnaké opatrenie bolo už komisárom Ministerstvu uložené dňa 20.08.2024, vo vydanej správe z monitoringu RC Sološnica zo dňa 16.8.2024 (Opatrenie č. 3, bod 2.3.6.)</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR: vypracovať projekt podpory a supervízie zamestnancov reedukačných centier, ktorý zabezpečí zamestnancom pravidelné školenia, supervízie, workshopy, semináre za účelom zlepšenia a skvalitnenia služieb poskytovaných v týchto zariadeniach. <u>Termín plnenia: Rovnaké opatrenie bolo už komisárom pre deti uložené dňa 20.08.2024, vo vydanej správe z monitoringu RC Sološnica zo dňa 16.8.2024 (Opatrenie č. 5, bod 2.5.)</u>

3.2. Prehľad príkladov dobrej praxe (tzv. good practices)

Individuálne sedenia realizované s deťmi: S deťmi sa od ich príchodu realizujú terapeutické sedenia. Prvé sedenie je anamnestické – pracovník sa informuje ohľadom rodiny, vzťahov, školy. Na druhom treťom sedení sa stanovujú ciele, na čom by bolo potrebné pracovať vo svojom správaní a realizuje sa psychodiagnostika, ktorú spolu s dieťaťom vyhodnocujú. Na každom stretnutí sa rieši, či deti niečo aktuálne trápi, alebo čo by chceli v živote zmeniť. Deti chodia na stretnutia pravidelne, každý týždeň. Stretnutie trvá 45 min, ak si situácia vyžaduje, aj dlhšie. Deti uvedený postup hodnotili veľmi pozitívne (bod 2.3.2.).